

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 425/09-52

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. júna 2010 v senáte zloženom z predsedu Jána Lubyho, sudkyne Ľudmily Gajdošikovej a sudcu Ladislava Orosza vo veci sťažnosti Š. P..., t. č. vo výkone väzby, zastúpeného advokátkou JUDr. Z. C., T., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Krajskej prokuratúry v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. Kv 34/08 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2008 a postupom Okresného súdu Dunajská Streda v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2008, ako aj jeho postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 110/2008 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo 17. septembra 2008, takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo Š. P. podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a právo podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom

Krajskej prokuratúry v Trnave vo veci vedenej pod sp. zn. Kv 34/08 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2008 a postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 110/2008 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo 17. septembra 2008 porušené boli.

2. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky ukladá uhradiť trovy konania Š. P. v sume 250,30 € (slovom dvestopäťdesiat eur a tridsať centov) na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. Z. C., T., do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Krajská prokuratúra v Trnave je povinná uhradiť štátu trovy konania v sume 125,15 € (slovom stodvadsaťpäť eur a pätnásť centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060515/8180 vedený v Štátnej pokladnici do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Dunajská Streda je povinný uhradiť štátu trovy konania v sume 125,15 € (slovom stodvadsaťpäť eur a pätnásť centov) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. 7000060515/8180 vedený v Štátnej pokladnici do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti sťažnosti nevyhovuje.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. decembra 2008 doručená sťažnosť Š. P. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Krajskej prokuratúry v Trnave (ďalej len „krajská prokuratúra“) vo veci vedenej pod sp. zn. Kv 34/08 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti

o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2008 (ďalej aj „žiadosť o prepustenie“) a postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2008, ako aj jeho postupom v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 110/2008 v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu zo 17. septembra 2008.

Súčasťou sťažnosti sťažovateľa bola aj žiadosť o ustanovenie právneho zástupcu v konaní pred ústavným súdom. Po doplnení a zabezpečení potrebných podkladov ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 425/09-25 z 10. decembra 2009 ustanovil sťažovateľovi v konaní pred ústavným súdom právnu zástupkyňu advokátku JUDr. Z. C. Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby jeho sťažnosť doplnila a upresnila tak, aby zodpovedala požiadavkám vyplývajúcim zo zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

Sťažovateľ v sťažnosti okrem iného uviedol:

„Pri preštudovaní spisového materiálu dňa 02. júna 2008 som podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. O mojej žiadosti doposiaľ nebolo rozhodnuté...

Na verejnom zasadnutí konanom na Okresnom súde v Dunajskej Strede dňa 17. septembra 2008 som podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu, o ktorej rozhodol súd okamžite tak, že moju žiadosť zamietol. Proti uzneseniu Okresného súdu v Dunajskej Strede sp. zn. 2 T/110/2008 zo dňa 17. 09. 2008 podala obhajkyňa sťažnosť. Spisový materiál doposiaľ okresný súd predložil Krajskému súdu v Trnave na rozhodnutie o sťažnosti.

Spisový materiál sa v súčasnosti nachádza na Krajskej prokuratúre za účelom podania obžaloby.

Postup okresného súdu i prokuratúry je v rozpore s ich povinnosťou rozhodnúť o zákonnosti väzby, teda o zákonnosti pozbavenia mojej slobody urýchlene...

Mám za to, že tým, že o mojich žiadostiach o prepustenie z väzby na slobodu nebolo rozhodované urýchlene, resp. bez meškania, bola porušená požiadavka neodkladnosti

rozhodovania o žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu, čím boli porušené moje práva, ktoré treba posudzovať z hľadiska čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a čl. 5 ods. 4 dohovoru...“

Vzhľadom na uvedené skutočnosti sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd sťažnosť prijal na ďalšie konanie a nálezom takto rozhodol:

„1.) Krajská prokuratúra Trnava vo veci vedenej pod sp. zn. Kv 34/08

2.) Okresný súd Dunajská Streda vo veci vedenej pod sp. zn. 2 T/110/2008

svojím postupom v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti Š. P. o prepustenie z väzby na slobodu zo dňa 02. júna 2008 a o sťažnosti proti uzneseniu o zamietnutí žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu porušili jeho základné právo podľa § 17 ods. 2 a 5 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 5 ods. 4 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

3.) Š. P. priznáva finančné zadostučinenie 200.000.- Sk (slovom dvestotísíc korún slovenských), ktoré je súd povinný mu vyplatiť do 15 dní od právoplatnosti nálezu.“

Ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti si ústavný súd vyžiadal vyjadrenie predsedu okresného súdu, ktoré mu bolo doručené 13. januára 2009. V tomto vyjadrení sa okrem iného uvádza:

„Čo sa týka žiadosti obvineného Š. P. o prepustenie z väzby zo dňa 02. 06. 2008, som zistila, že takáto žiadosť v spise sa nenachádza. Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu čl. 183 – 184 vyplýva, že obvinený a jeho obhajca túto žiadosť mali adresovať Krajskej prokuratúre v Trnave s tým, že zdôvodnenie žiadosti doručia na Krajskú prokuratúru v Trnave do 3 dní.

Krajská prokuratúra v Trnave dňa 16. 07. 2008 predložila na súd návrh na schválenie dohody o vine a treste, ktorý návrh bol zaevidovaný pod sp. zn. 2 T 110/2008. Súd uznesením zo dňa 17. 09. 2008 vec vrátil do prípravného konania. Dňa 02. 12. 2008 bola na súd doručená obžaloba na Š. P., ktorá bola zaevidovaná pod sp. zn. 1 T 197/2008. Súd o vzatí obvineného do väzby konal pod sp. zn. Tp 22/2008, ale ani v uvedenom spise sa nenachádza žiadosť obvineného zo dňa 02. 06. 2008 o prepustení z väzby.“

Taktiež krajská prokuratúra bola vyzvaná ešte pred prijatím sťažnosti na ďalšie konanie o zaujatie stanoviska. Vo vyjadrení doručenom ústavnému súdu 18. augusta 2009 krajská prokuratúra uviedla:

„Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu obvineným Š. P. zo dňa 02. júna 2008 vyplýva, že obvinený po porade s obhajcom prehlásil, že žiadajú prokurátora, aby začal voči obvinenému konanie o dohode o vine a treste. Obhajca taktiež za seba prehlasuje, že žiada, aby voči jeho klientovi obvinenému Š. P. začal dozorujúci prokurátor konanie o dohode o vine a treste. Zároveň obhajca podal žiadosť o prepustenie z väzby, pričom dôvody tejto žiadosti do 3 (troch) dní doručí na Krajskú prokuratúru Trnava, avšak odôvodnenie žiadosti na tunajšiu prokuratúru v predmetnej lehote doručené nebolo a nebolo doručené ani po jej uplynutí.

Podľa § 44 odsek 2 Trestného poriadku obhajca je oprávnený už v prípravnom konaní robiť v mene obvineného návrhy, podávať v jeho mene žiadosti a opravné prostriedky, nazeráť do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona v konaní pred súdom úkonov, ktorých má právo zúčastniť sa obvinený a vo vyšetrovaní alebo v skrátanom vyšetrovaní úkonov podľa § 213 odsek 2 až 4, na rozdiel od právnej úpravy uvedenej v § 41 odsek 2 Trestného poriadku účinného do 31. decembra 2005, kedy obhajca bol oprávnený už za prípravného konania robiť za obvineného návrhy, podávať za neho žiadosti a opravné prostriedky, nazeráť do spisov a zúčastniť sa podľa ustanovení tohto zákona vyšetrovacích úkonov.

S poukazom na horeuvedené je dozorujúci prokurátor Krajskej prokuratúry v Trnave názoru, že obhajkyňa obvineného Š. P., ktorá sa zúčastnila preštudovania vyšetrovacieho spisu spolu s obvineným dňa 02. júna 2008 v Ústave na výkon väzby Leopoldov, nekonala v mene obvineného, pretože ako z protokolu vyplýva, žiadala sama o jeho prepustenie z väzby na slobodu bez predchádzajúcej dohody s obvineným tak, ako to urobila pri žiadosti o vykonanie konania o dohode o vine a treste. Taktiež predmetnú žiadosť nikdy písomne neodôvodnila, a preto dozorujúci prokurátor nepredložil spisový materiál na Okresný súd v Dunajskej Strede s návrhom na schválenie dohody o vine a treste a upovedomením, že v spisovom materiáli sa nachádza žiadosť obvineného o prepustenie z väzby na slobodu tak, ako je to uvedené v ustanovení § 79 odsek 3 Trestného poriadku. Je však pravdou, že

prokurátor opomenul obhajkyňu vyrozumieť, že jej návrh nepovažoval za podanie (žiadosť) v mene obvineného.“

Po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie uznesením sp. zn. IV. ÚS 425/09 z 10. decembra 2009 ústavný súd vyzval okresný súd aj krajskú prokuratúru, aby sa vyjadrili, či trvajú na tom, aby sa vo veci konalo ústne pojednávanie, a v prípade, že to uznajú za potrebné, doplnili svoje vyjadrenia k sťažnosti zaslané ústavnému súdu ešte pred predbežným prerokovaním sťažnosti. Predseda okresného súdu v prípise doručenom ústavnému súdu 29. decembra 2009 oznámil, že netrvá na ústnom pojednávaní vo veci, a svoje predchádzajúce vyjadrenie už nedoplnil. Rovnako reagovala aj krajská prokuratúra v podaní doručenom ústavnému súdu 8. januára 2010.

Následne ústavný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa, aby sa vyjadrila, či trvá na ústnom pojednávaní vo veci, a zaujala stanovisko k obom priloženým vyjadreniam. Právna zástupkyňa sťažovateľa v liste doručenom ústavnému súdu 30. marca 2010 oznámila, že súhlasí s upustením od verejného pojednávania a odkazuje na jej doplnenie sťažnosti z 1. marca 2010, v ktorom sťažovateľ zaujal stanovisko k predmetnej veci.

Ústavný súd preto so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Zo sťažnosti a súvisiaceho spisového materiálu ústavný súd zistil tento skutkový stav v predmetnej veci.

Zo záznamu o preštudovaní vyšetrovacieho spisu z 2. júna 2008 vyplýva, že obhajkyňa sťažovateľa podala „*Žiadosť o prepustenie z väzby, pričom dôvody tejto sťažnosti do troch dní doručí na Krajskú prokuratúru Trnava*“. Spisový materiál bol predložený krajskej prokuratúre 5. júna 2008 s uvedením, že sťažovateľ podal žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. Dňa 15. júla 2008 sa na krajskej prokuratúre uskutočnilo

konanie o dohode o vine a treste a vec bola 16. júla 2008 predložená okresnému súdu na rozhodnutie o schválení predloženej dohody bez rozhodnutia o jeho podanej žiadosti.

Na verejnom zasadnutí okresného súdu uskutočnenom 17. septembra 2008, predmetom ktorého bolo rozhodnutie o schválení dohody o vine a treste, sťažovateľ vyjadril nesúhlas s navrhovanou dohodou a požiadal o prepustenie z väzby na slobodu. Okresný súd preto rozhodol o vrátení trestnej veci sťažovateľa do prípravného konania. Zároveň žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zamietol, proti čomu podal sťažovateľ ústne do zápisnice sťažnosť. Uznesenie okresného súdu bolo doručené sťažovateľovi 9. októbra 2008 a jeho obhajkyni na druhý deň. Na predmetnom uznesení je vyznačená doložka právoplatnosti 23. október 2008. Spis bol vrátený krajskej prokuratúre v priebehu októbra 2008.

Z uvedeného prehľadu konania vyplýva, že krajská prokuratúra sa vôbec nezaoberala žiadosťou sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú podal 2. júna 2008 do zápisnice z preštudovania trestného spisu, ako aj to, že okresný súd ignoroval podanú sťažnosť sťažovateľa proti jeho uzneseniu zo 16. septembra 2008 a spis vôbec nepredložil Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o podanej sťažnosti, ale naopak, správoplatnil sťažnosťou napadnuté uznesenie okresného súdu.

Na základe takto zisteného skutkového stavu bolo úlohou ústavného súdu rozhodnúť, či postupom krajskej prokuratúry a okresného súdu v súvislosti so žiadosťou sťažovateľa z 2. júna 2008 o prepustenie z väzby na slobodu, ako aj namietanou nečinnosťou okresného súdu vo vzťahu k žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zo 17. septembra 2008 spočívajúcou v nepredložení spisového materiálu na rozhodnutie o podanej sťažnosti boli vzhľadom na skutkové a právne okolnosti veci porušené jeho označené práva.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd,

alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 17 ods. 2 ústavy nikoho nemožno stíhať alebo pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. Nikoho nemožno pozbaviť slobody len pre neschopnosť dodržať zmluvný záväzok.

Podľa čl. 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru každý, kto bol pozbavený slobody zatknutím alebo iným spôsobom, má právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd urýchlene rozhodol o zákonnosti jeho pozbavenia slobody a nariadil prepustenie, ak je pozbavenie slobody nezákonné.

Požiadavka rozhodovať vo väzobných veciach prednostne a urýchlene je vyjadrená výslovne aj v § 2 ods. 6 Trestného poriadku, podľa ktorého ak tento zákon neustanovuje inak, orgány činné v trestnom konaní a súdy konajú z úradnej povinnosti. Väzobné veci sú povinné vybavovať prednostne a urýchlene.

Ústavný súd vo svojej stabilizovanej judikatúre už viackrát poukázal na to, že v ustanoveniach čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy týkajúcich sa práva na osobnú slobodu je obsiahnuté tak právo podať návrh na konanie, v ktorom by súd neodkladne alebo urýchlene rozhodol o zákonnosti väzby a nariadil prepustenie, ak je táto nezákonná, ako aj právo nebyť vo väzbe dlhšie ako po dobu nevyhnutnú, resp. primeranú dobu, alebo byť prepustený počas konania, teda práva, ktoré vyplývajú aj z čl. 5 ods. 3 a 4 dohovoru (m. m. III. ÚS 7/00, III. ÚS 255/03, III. ÚS 199/05).

Z konštantnej judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že na konanie, predmetom ktorého je súdne preskúmanie zákonnosti väzby a existencie všetkých jej podmienok, je aplikovateľný aj čl. 5 ods. 4 dohovoru (m. m. III. ÚS 227/03).

Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva vyplýva, že väzba má mať striktné obmedzené trvanie, a preto má byť zaručená možnosť jej kontroly v krátkych intervaloch. Aké časové obdobia budú akceptovateľné a aké nie, bude zrejme závisieť od konkrétnych okolností (Bezichieri z roku 1989, A-164, § 21, Neumeister z roku 1968, A-8, § 24 a Sanchez – Reisse z roku 1986, A-107, § 55).

Článok 5 ods. 4 dohovoru tým, že osobám pozbaveným slobody zaručuje právo iniciovať konanie, v ktorom môžu spochybnit' zákonnosť pozbavenia slobody, dáva týmto osobám právo aj na to, aby po začatí takéhoto konania bolo súdom urýchlene rozhodnuté o zákonnosti pozbavenia slobody a nariadené jeho ukončenie, ak sa ukáže ako nezákonné (Rehbock c. Slovinsko, rozhodnutie z 28. novembra 2000, Vodeničarov c. Slovenská republika, rozsudok z 21. decembra 2000, § 33 – § 36).

Podľa doterajšej judikatúry ústavného súdu požiadavke prednostného a urýchleného rozhodovania vo väzobných veciach v zmysle čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy, ako aj čl. 5 ods. 4 dohovoru v zásade nezodpovedá lehota počítaná na mesiace, ale na týždne. Tejto požiadavke preto spravidla nemôže zodpovedať lehota konania presahujúca na jednom stupni súdu dobu jedného mesiaca a ani nečinnosť trvajúca niekoľko týždňov (m. m. III. ÚS 255/03, IV. ÚS 253/05).

1. K postupu krajskej prokuratúry a okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2008

Zo zisteného skutkového stavu vyplýva, že v danom prípade sa krajská prokuratúra vôbec nezaoberala žiadosťou sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu, ktorú podal 2. júna 2008 do zápisnice pri preštudovaní trestného spisu. Z hľadiska posudzovania možného porušenia označených práv sťažovateľa išlo v prípade krajskej prokuratúry

o nečinnosť v trvaní minimálne 3 mesiacov, t. j. od 5. júna 2008 (keď bol krajskej prokuratúre predložený spisový materiál, súčasťou ktorého bola aj žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu) do 17. septembra 2008 (keď bolo rozhodnuté o ďalšej sťažovateľovej žiadosti o prepustenie z väzby).

Okresnému súdu bol síce 16. júla 2008 predložený spisový materiál, avšak na rozhodnutie o schválení dohody o vine a treste. Okresný súd vôbec nebol oboznámený krajskou prokuratúrou o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2008, o ktorej by aj tak najprv musela rozhodnúť krajská prokuratúra (buď by jej vyhovel a prepustila sťažovateľa z väzby na slobodu, alebo by predložila spis okresnému súdu na rozhodnutie o nej).

Krajská prokuratúra vo svojom vyjadrení uviedla, že dozorujúci prokurátor s poukazom na § 44 ods. 2 Trestného poriadku nepovažoval žiadosť obhajkyne sťažovateľa z 2. júna 2008 o prepustenie sťažovateľa z väzby na slobodu za „*podanie (žiadosť) v mene obvineného*“, pretože bol toho názoru, že obhajkyňa nekonala v mene sťažovateľa, ale ako „*z protokolu vyplýva, žiadala sama o jeho prepustenie z väzby na slobodu bez predchádzajúcej dohody s obvineným, tak ako to urobila pri žiadosti o vykonanie konania o dohode o vine a treste*“, a písomne nedoplnila žiadosť v stanovnej lehote, tak ako avizovala pri jej ústnom podaní. Ústavný súd považuje túto argumentáciu krajskej prokuratúry za formalistickú a zastáva názor v zhode s názorom krajskej prokuratúry, že za danej situácie mal dozorujúci prokurátor minimálne vyrozumieť obhajkyňu sťažovateľa, „*že jej návrh nepovažoval za podanie (žiadosť) v mene obvineného*“, čo sa však nestalo.

2. K postupu okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zo 17. septembra 2008

Okresný súd sa taktiež vôbec nezaoberal sťažnosťou sťažovateľa podanou na verejnom zasadnutí uskutočnenom 17. septembra 2008 proti uzneseniu okresného súdu z tohto istého dňa, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu. V prípade okresného súdu išlo o nečinnosť minimálne 4 mesiacov, t. j. od 17. septembra

2008 (keď sťažovateľ podal na verejnom zasadnutí sťažnosť proti uzneseniu okresného súdu, ktorým bola zamietnutá jeho žiadosť o prepustenie z väzby na slobodu z toho istého dňa), do 3. februára 2009 (keď bolo uznesením krajského súdu sp. zn. 5 Tos/15/2009 rozhodnuté o sťažnosti sťažovateľa proti uzneseniu okresného súdu sp. zn. 1 T 197/2008 zo 17. decembra 2008 (ktorým bola zamietnutá žiadosť sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 3. decembra 2008) a bol prepustený z väzby na slobodu.

Z uvedeného vyplýva, že okresný súd, ako aj krajská prokuratúra nerozhodli o žiadostiach sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu (z 2. júna 2008 a zo 17. septembra 2008) v súlade s požiadavkami na prednostné a urýchlené rozhodovanie vo väzobných veciach, tak ako vyplývajú z Trestného poriadku, ako aj zo stabilizovanej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva a tiež z konštantnej judikatúry ústavného súdu.

Na tomto základe ústavný súd rozhodol, že postupom krajskej prokuratúry v konaní vedenom pod sp. zn. Kv 34/08 v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2008, ako aj postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 2 T 110/08 v súvislosti s rozhodovaním o žiadosti sťažovateľa o prepustenie z väzby na slobodu zo 17. septembra 2008 boli porušené jeho základné práva podľa čl. 17 ods. 2 a 5 ústavy a právo podľa čl. 5 ods. 4 dohovoru (bod 1 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd vo vzťahu k namietanému porušeniu označených práv sťažovateľa postupom okresného súdu v súvislosti s rozhodovaním o jeho žiadosti o prepustenie z väzby na slobodu z 2. júna 2008 z už uvedených dôvodov nevyhoviel (bod 5 výroku tohto nálezu).

IV.

Sťažovateľ žiadal, aby mu bolo priznané finančné zadost'učinenie v sume 6 638,78 €, čo odôvodnil okrem iného tým, že bol zo strany okresného súdu, ako aj krajskej prokuratúry

vystavený pocitom nespravodlivosti a právnej neistoty, keď označení porušovateľa jeho práv nekonali v súlade so zákonom o jeho žiadostiach o prepustenie z väzby na slobodu.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy a podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Cieľom primeraného finančného zadost'učinenia je dovŕšenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (m. m. napr. IV. ÚS 210/04).

Zohľadňujúc konkrétne okolnosti prípadu, predovšetkým to, že sťažovateľ bol aj na základe argumentov o nekonaní oboch označených porušovateľoch jeho práv prepustený z väzby na slobodu, ústavný súd považoval v danom prípade za dostatočné deklarovať porušenie jeho označených práv, a preto jeho žiadosti o priznanie finančného zadost'učinenia nevyhovel (bod 5 výroku tohto nálezu).

Ústavný súd napokon rozhodol podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v súvislosti s jeho právnym zastupovaním advokátkou JUDr. Z. C. Podľa uvedeného ustanovenia zákona o ústavnom súde môže ústavný súd v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Právna zástupkyňa sťažovateľa špecifikovala trovy právneho zastupovania vo svojom podaní z 1. marca 2010, pričom žiadala úhradu v celkovej sume 254,88 € (z toho od krajskej prokuratúry 127,44 € a od okresného súdu taktiež 127,44 €) za dva úkony právnej služby (za prevzatie veci a prípravu zastúpenia a spísanie doplnenia sťažnosti ústavnému súdu).

Ústavný súd pri rozhodovaní o priznaní trov konania vychádzal za prvý úkon právnej pomoci (príprava a prevzatie zastúpenia) z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2008, ktorá bola 695,41 € (pretože sťažnosť bola prijatá na ďalšie konanie uznesením sp. zn. IV. ÚS 425/09 z 10. decembra 2009) a za druhý úkon právnej pomoci (spísanie doplnenia sťažnosti ústavnému súdu z 1. marca 2010) z priemernej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2009, ktorá bola 721,24 €. Úhradu priznal za tieto dva úkony právnej služby v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 236,14 € (za dva úkony právnej služby) a k tomu 1 x 6,95 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za rok 2009 a 1 x 7,21 € režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) za rok 2010. Úhrada bola priznaná v celkovej sume 250,30 € (bod 2 výroku tohto nálezu).

Priznanú úhradu trov konania sú okresný súd a krajská prokuratúra povinné zaplatiť na účet Kancelárie ústavného súdu v lehote, ako to je uvedené vo výrokovej časti (bod 3 a 4 výroku tohto nálezu).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou nález“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. júna 2010